

МУЗИЧКА ШКОЛА **ЖИВОРАД ГРБИЋ** ВАЉЕВО

Анекс Школског програма

ОМШ

Одсек за српско традиционално певање и свирање

предмети:

Српско традиционално певање

Солфеђо

Упоредни клавир

Теорија музике

МУЗИЧКА ШКОЛА **ЖИВОРАД ГРБИЋ** ВАЉЕВО

📍 Карађорђева 122, 14000 Ваљево, Република Србија

☎ Директор: +381 14 291 535, Секретар: +381 14 222 267

🌐 www.muzika.edu.rs   ✉ muzika.valjevo@gmail.com

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Одсек за српско традиционално певање и свирање

ОМШ

Предмет: Српско традиционално певање

Општи циљеви и задаци

ЦИЉ:

- Оспособљавање ученика за бављење музиком на нивоу основношколског знања и за наставак школовања у средњој музичкој школи
- Развијање љубави према народној уметности и традиционалном народном певању и свирању.
- Упознавање технике дисања и певања/свирања.
- Оспособљавање ученика за самостално извођење песме/свирке.
- Разумевање музичке фразе, артикулације, стила и динамике.
- Оспособљавање ученика за концертну активност.
- Оспособљеност за даљи наставак школовања.

ЗАДАЦИ ЗА I РАЗРЕД:

- Редовно похађање наставе, вежбање и интересовање за аудио издања традиционалне српске музике.
- Препознавање своје музичке традиције.
- Разликовање аутентичног извођења од стилизације и обраде.
- Познавање основне технике певања/свирања.
- Правилно држање тела при певању/свирању (уме да држи народни инструмент).
- Извођење основних техничких вежби.
- Извођење једноставних мелодија мањег амбитуса.
- Извођење једноставнијих украса.
- Извођење песме/свирке у целини.
- Препознавање различитих вокалних/инструментаалних стилова.
- Извођење основних динамичких нијанси.
- Музикално певање/свирање са разумевањем онога што изводи.
- Оспособљавање за певање/свирање на јавним наступима.
- Понашање на сцени.
- Достижање психо-физичке спремности за јавно извођење.
- Јавно презентовање научене песме/свирке.
- Певање/свирање две песме/свирке.
- Музикално извођење песме/свирке.
- Оспособљавање за наставак школовања.

ЗАДАЦИ ЗА II РАЗРЕД:

- Редовно похађање наставе, вежбање и интересовање за аудио издања традиционалне српске музике.
- Препознавање своје музичке традиције.
- Разликовање аутентичног извођења од стилизације и обраде.
- Познавање основне технике певања/свирања.
- Правилно држање тела при певању/свирању (уме да држи народни инструмент).
- Извођење основних техничких вежби.
- Извођење једноставних мелодија мањег амбитуса.
- Извођење једноставнијих украса.
- Извођење песме/свирке у целини.
- Препознавање различитих вокалних/инструменталних стилова.
- Извођење основних динамичких нијанси.
- Музикално певање/свирање са разумевањем онога што изводи.
- Оспособљавање за певање/свирање на јавним наступима.
- Понашање на сцени.
- Достижање психо-физичке спремности за јавно извођење.
- Јавно презентовање научене песме/свирке.
- Певање/свирање две песме/свирке.
- Музикално извођење песме/свирке.
- Оспособљавање за наставак школовања.
- Наставља се и продубљује рад на певачкој техници уз овладавање сложенијим певачким примерима *parlando rubato* система.
- На овом певачком нивоу изводе се примери са више украса и већег мелодијског амбитуса.
- Наставља се рад на увођењу двогласа преко лакших хетерофонних примера, као и преко певања „на бас”.
- Сви примери који се уче не смеју бити обраде или стилизације, већ искључиво аутентични народни напеви.
- Наставити са радом на двогласним примерима уз успостављање сазвука који су типични за српско певање.
- Ученици морају бити оспособљени да самостално изводе пратећи глас без грешке као и да владају деоницом првог гласа у примерима „на бас” уз пратњу групе.

Наставни предмет	Српско традиционално певање	
„Просветни гласник” бр.	ОШ 5/2010	
Разред	I (први)	
Годишњи фонд часова	70	
	Опис	Време реализације
Обавезни минимум програма	<ul style="list-style-type: none"> • Осам једногласних примера из различитих крајева Србије са једноставнијим вокалним захтевима (укључујући и антифоне примере); • два једноставна двогласна примера бордунског типа (нпр. „Стаде бјела кликовати вила” и „Заспо ми је драги на зеленој трави”). • два једноставнија примера певања „на бас” (нпр. „Село, село моје”, „О, мој миле медени” и слично). 	
Литература	У процесу учења обавезно је користити теренске снимке српског традиционалног певања.	
Јавни наступи	- Обавезна два јавна наступа током школске године.	
Смотра	- Обавезна смотра на крају наставне године:	
Програм смотре	<ol style="list-style-type: none"> 1. Два примера солистичког певања различитог карактера 2. Један двогласни пример бордунског типа. 	
Такмичења (назив, место, време)	Према могућностима и интересовањима ученика.	
Оцењивање	Описно.	
Сарадња са родитељима	Родитељски састанак (најмање 5 у школској години), отворена врата, контакт телефоном.	
Напомене		

Наставни предмет	Српско традиционално певање	
„Просветни гласник” бр.	ОШ 5/2010	
Разред	II (други)	
Годишњи фонд часова	70	
	Опис	Време реализације
Обавезни минимум програма	<ul style="list-style-type: none"> • пет једногласних примера из различитих српских крајева; • три лакша примера „на глас” и то два бордунска и један хетерофон; • четири лакша примера „на бас”. 	
Литература	У процесу учења обавезно је користити аудио снимке сеоских певача.	
Јавни наступи	- Обавезна два јавна наступа током школске године.	
Смотра		
Испитни програм	<ol style="list-style-type: none"> 1. Два примера солистичког певања различитог карактера 2. Један двогласни пример бордунског типа. 	
Такмичења (назив, место, време)	Према могућностима и интересовањима ученика.	
Оцењивање	Оцењивање на основу Закона о основама система васпитања и образовања и Правилника о оцењивању ученика основне школе	
Сарадња са родитељима	Родитељски састанак (најмање 5 у школској години), отворена врата, контакт телефоном.	
Напомене		

МУЗИЧКА ШКОЛА **ЖИВОРАД ГРБИЋ** ВАЉЕВО

📍 Карађорђева 122, 14000 Ваљево, Република Србија

☎ Директор: +381 14 291 535, Секретар: +381 14 222 267

🌐 www.muzika.edu.rs   ✉ muzika.valjevo@gmail.com

Школски програм

ОМШ

Предмет: СОЛФЕЂО

НА ОДСЕКУ ЗА СРПСКО ТРАДИЦИОНАЛНО ПЕВАЊЕ У ДВОГОДИШЊЕМ
ТРАЈАЊУ

ОПШТИ ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ

ЦИЉ

Развијање музикалности и писмености кроз прожимање васпитног и образовног процеса.

ЗАДАЦИ

- Развијање музичких способности (музичке меморије, способности праћења мелодијског, полифоног и хармонског тока).
- Развој читања, писања и схватања музике и музичког писма са развојем музичког мишљења.
- Усађивање звучних представа и њихово везивање са сликом, односно слике са звуком кроз стицање знања и вештина (мелодика, ритам, диктати).
- Упознавање музичке литературе, интерпретације и основних елемената музичких стилова.
- Осамостаљивање ученика и развој њихових креативних способности.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ	СОЛФЕЂО ОМШ	
„Просветни гласник” бр.	5/2010	
РАЗРЕД	I (први)	
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	105	
	ОПИС	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
ГОДИШЊИ ИСПИТ	<p>СМОТРА</p> <ol style="list-style-type: none"> Писмени део: тест из теорије, лествице, интервали и консонантни квинтакорди. Усмени део: мелодијска вежба (дијатонска, пређени тоналитети и парлато бас кључ). 	(на крају школске године)
ПИСМЕНИ ЗАДАЦИ	/	/
ОСТАЛИ ВИДОВИ РАДА (тестови, диктати, схеме, писмене вежбе...)	<ul style="list-style-type: none"> Опажање и интонирање у обрађеним тоналитетима. Опажање и интонирање штимова. Опажање и интонирање дурског и молског квинтакорда. Препознавање исписаних мелодијских и ритмичких мотива и њихово извођење и писмени ритмички диктат и усмени мелодијско-ритмички диктат. 	током целе године
ЈАВНИ НАСТУПИ	/	/
ЛИТЕРАТУРА	<ul style="list-style-type: none"> В. Цветковић и Ј. Михаљица: <i>Солфеђо за први разред шестогодишње основне музичке школе</i>, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд. З. М. Васиљевић: <i>Солфеђо-ритам I</i>, Нота, Књажевац Б. Поповић: <i>Солфеђо I</i>, Удружење музичких и балетских педагога Србије В. Јовановић: <i>Солфеђо I</i> 	током целе године
ТАКМИЧЕЊА (НАЗИВ, МЕСТО И ВРЕМЕ)	Према способностима и интересовањима ученика	
ОЦЕЊИВАЊЕ	Описно оцењивање на основу Закона о основама система васпитања и образовања и Правилника о оцењивању ученика основне школе	најмање четири пута у току једног полугодишта

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ	СОЛФЕЂО ОМШ	
„Просветни гласник” бр.	5/2010	
РАЗРЕД	II (други)	
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	70	
	ОПИС	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
ГОДИШЊИ ИСПИТ	1. Писмени део: мелодијски диктат до два предзнака. 2. Усмени део: - мелодијски пример до три предзнака; - парлато- бас и виолински кључ.	Последња декада месеца маја
ПИСМЕНИ ЗАДАЦИ	/	/
ОСТАЛИ ВИДОВИ РАДА (тестови, диктати, схеме, писмене вежбе...)	<ul style="list-style-type: none"> • Опажање и записивање тонова, интонирање мелодијских мотива. • Опажање и интонирање интервала свих квинтакорада обртаја дурског и молског, доминантног и умањеног септакорда са разрешењем. • Опажање и интонирање штимова. • Опажање апсолутних висина a1-де2 и од e1-a1. • Писмени ритмички диктат. • усмени мелодијско-ритмички диктат. 	током целе године
ЈАВНИ НАСТУПИ	/	/
ЛИТЕРАТУРА	<ul style="list-style-type: none"> • Пандуровић, Александровић и Јелић: Солфеђо за I и II разред четворогодишње и I разред двогодишње основне музичке школе, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд. • Александровић и Јелић, Солфеђо за III разред четворогодишње и II разред двогодишње основне музичке школе, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 	током целе године
ТАКМИЧЕЊА (НАЗИВ, МЕСТО И ВРЕМЕ)	Према способностима и интересовањима ученика	/
ОЦЕЊИВАЊЕ	Оцењивање на основу Закона о основама система васпитања и образовања и Правилника о оцењивању ученика основне школе	најмање четири пута у току једног полугодишта
НАПОМЕНЕ	/	/

МУЗИЧКА ШКОЛА **ЖИВОРАД ГРБИЋ** ВАЉЕВО

📍 Карађорђева 122, 14000 Ваљево, Република Србија

☎ Директор: +381 14 291 535, Секретар: +381 14 222 267

🌐 www.muzika.edu.rs   ✉ muzika.valjevo@gmail.com

Школски програм

ОМШ

Предмет: УПОРЕДНИ КЛАВИР

на одсеку **СРПСКО ТРАДИЦИОНАЛНО ПЕВАЊЕ** – двогодишње
образовање и васпитање

Општи циљеви и задаци

ЦИЉ:

Оспособљавање ученика за бављење музиком на нивоу основношколског знања и за наставак школовања у средњој музичкој школи.

ЗАДАЦИ:

- Развијање љубави и интересовања према клавиру и уметничкој музици.
- Разликовање уметничке музике од “шунда”.
- Активно учешће у уметничком животу у својој средини.
- Препознавање правилног од неправилног положаја за клавиром.
- Остварење доброг контакта са инструментом.
- Једноставније и брже долажење до квалитетног тона.
- Препознавање регистара на клавиру.
- Правилно интерпретирање нотног текста, одговарајуће тежине, у виолинском и бас кључу.
- Препознавање мотива, фразе, реченице, музичке мисли.
- Разликовање динамичких термина.
- Разликовање елемената артикулације.
- Коришћење правилног прстореда.
- Разумевање законитости метрике.
- Познавање основних темпа и ознака за агогику.
- Савладавање ознака за педал.
- Разликовање врсте основних удара: стакато, легато, портато, тенуто, нон легато.
- Уједначено извођење низа тонова у различитим темпима, подједнако у обе руке.
- Усвајање основе извођења интервала и акорада у низу, као и репетиције и скокова.
- Овладавање појмовима музичке форме: мотив, двотакт, четвортакт, реченица, дводелна и троделна песма, сонатни облик, рондо.
- Усвајање фразирања као основе музичког мишљења.
- Брже и лакше меморисање текста.
- Развој способности да се визуелна представа спроведе у аудио представу (остварење).
- Разумевање значења нијансе у звуку.

- Правилно слушање свог извођења.
- Развој критичког мишљења о тренутној реализацији музичке мисли.
- Развој способности да се уочавају грешке.
- Уочавање разлике односа леве и десне руке.
- Схватање важности мелодије у односу на пратњу.
- Развој способности да се одреди карактер мелодије.
- Разликовање основне технике полифоније.
- Оспособљавање ученика да сам себе прати на клавиру док пева.

Наставни предмет	УПОРЕДНИ КЛАВИР – ОДСЕК ЗА СРПСКО ТРАДИЦИОНАЛНО ПЕВАЊЕ	
Просветни гласник бр.	5/2010	
Разред	I (први) ОМШ	
Годишњи фонд часова	35	
	Опис	Време реализације
Обавезни минимум програма	<ul style="list-style-type: none"> • дурске лествице у четвртинама у обиму једне октаве, најмање три • дурски трозвуци разложено и истовремено: основни облик и два обртаја, трогласно у четвртинама • најмање 50 композиција различитих епоха, стилова, карактера и различитих аутора 	Током целе године
Литература	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Школе за клавир</i>: Јела Кршић, Бајер, Николајев, Л. Петровић • Диверноа: <i>Основне вежбе за клавир</i>, оп. 176 - избор • Избор лаких композиција (Просвета, Београд) • Раули: Оп. 36 и оп. 37 • Збирка <i>Наши композитори за младе пијанисте</i> • В. Миланковић: <i>Дечје приче</i>, 25 минијатура за I и II разред 	
Јавни наступи	/	/
Смотре	ПРВА СМОТРА <ul style="list-style-type: none"> • 1 лествица • 1 етида 	Крај полугодишта
	ДРУГА СМОТРА <ul style="list-style-type: none"> • 3 композиције различитог карактера по слободном избору 	36. радна недеља
Испитни програм	/	/
Такмичења	/	/
Оцењивање	Описно оцењивање	/
Сарадња са родитељима	Личним контактом (на интерним часовима, на иницијативу родитеља, по позиву одељенског старешине)	Током целе године
Напомене	/	

Наставни предмет	УПОРЕДНИ КЛАВИР – ОДСЕК ЗА СРПСКО ТРАДИЦИОНАЛНО ПЕВАЊЕ	
„Просветни гласник” бр.	5/2010	
Разред	II (други) ОМШ	
Годишњи фонд часова	35	
	Опис	Време реализације
Обавезни минимум програма	<ul style="list-style-type: none"> • дурске лествице у осминама у обиму две октаве, најмање три које нису рађене у првом разреду • молске лествице у четвртинама у обиму једне октаве, најмање две • трозвуци у четвртинама разложено и истовремено у обиму две октаве - завршетак секстакордом • 8 композиција различитог карактера од чега 4 етиде • 2 полифоне композиције • 1 цела сонатина 	Током целе године
Литература	<ul style="list-style-type: none"> • Јела Кршић: <i>Клавирска читанка</i> • Диверноа: <i>Основне вежбе за клавир</i>, оп. 176 • Лемоан: <i>Дечје етиде</i> оп. 37 • Ј. С. Бах: <i>Мале композиције</i> • Хендл: <i>Избор композиција</i>, редакција Јеле Кршић - Избор сонатина I и II део • Вера Миланковић: <i>Дечје приче</i>, 25 минијатура за I и II разред • М. Тајчевић: <i>За мале</i> • Шуман: <i>Албум за младе</i>, оп. 68, избор • Мајкапар: оп. 16, 24 лаке композиције • Џилок: Прелиди у романтичном стилу (тежи) 	
Јавни наступи	/	/
Смотра	<ul style="list-style-type: none"> • 1 лествица • 1 етида 	Крај полугодишта
Испитни програм	<ol style="list-style-type: none"> 1. Једна лествица 2. Једна полифона композиција 3. Један став сонатине 4. Један комад по избору (Испитни програм се свира напамет)	Крај школске године

Такмичења	/	/
Оцењивање	Нумеричко	/
Сарадња са родитељима	Личним контактом (на интерним часовима, на иницијативу родитеља, по позиву одељенског старешине)	Током целе године
Напомене	/	

МУЗИЧКА ШКОЛА **ЖИВОРАД ГРБИЋ** ВАЉЕВО

📍 Карађорђева 122, 14000 Ваљево, Република Србија

☎ Директор: +381 14 291 535, Секретар: +381 14 222 267

💻 www.muzika.edu.rs   ✉ muzika.valjevo@gmail.com

Школски програм

ОМШ

Предмет: ТЕОРИЈА МУЗИКЕ

НА ОДСЕКУ ЗА СРПСКО ТРАДИЦИОНАЛНО ПЕВАЊЕ У
ДВОГОДИШЊЕМ ТРАЈАЊУ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ	ТЕОРИЈА МУЗИКЕ	
„Просветни гласник” бр.	5/2010	
РАЗРЕД	II (други)	
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	35	
ОПШТИ ЦИЉ ПРЕДМЕТА	<i>Схватање музичког тока и његове визуелне презентације.</i>	
ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Упознавање музичких појмова и појава.</i> • <i>Владање законитости теорије музике.</i> • <i>Повезивање теоријске наставе са софеђом и наставом инструмента.</i> • <i>Остваривање функционалних задатака - стицање брзине у схватању тонских односа (лествице, интервали и акорди).</i> • <i>Владање музичком ортографијом</i> 	
	ОПИС	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
ГОДИШЊИ ИСПИТ	1. Писмени део - шифре интервала и акорада. - исписивање предзнака појединих лествица. - исписивање врсте интервала и акорада – принцип теста. 2. Усмени део: - изградња интервала и акорада. - ознаке за темпо, динамику, артикулацију и агогику.	Трећа декада маја месеца
МАТУРСКИ ИСПИТ	/	
ПИСМЕНИ ЗАДАЦИ	/	
ОСТАЛИ ВИДОВИ РАД (тестови, диктати, схеме, писмене вежбе...)	Писмене вежбе (са различитим захтевима и вежбањима складно пређеном градиву)	Четири пута годишње (пред крај сваког класификационог периода).
ЈАВНИ НАСТУПИ	/	
ЛИТЕРАТУРА	<i>Влада Јовановић: Теорија музике, Креативни Центар</i>	Током целе године
ТАКМИЧЕЊА (НАЗИВ, МЕСТО И ВРЕМЕ)	Према способностима и интересовањима ученика	
ОЦЕЊИВАЊЕ	На основу Закона о основама система васпитања и образовања и Правилника о оцењивању ученика основне школе	Током целе године (најмање 4 пута у току полугодишта)